

Kohtuasi C-654/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

15. november 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Apelativen sad Sofia (Sofia apellatsioonikohus, Bulgaaria)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

9. november 2020

Süüdistaja kriminaalmenetluses:

Apelativna prokuratura Sofia

Süüdistatav kriminaalmenetluses / kuriteo toimepanija:

VD

Põhikohtuasja ese

Põhikohtuasi kujutab endast jõustunud kohtuotsuse kontrollimiseks algatatud erakorralist menetlust. Selle algatas eelotsusetaotluse esitanud kohus, tuginedes prokuröri taotlusele tühistada apellatsioonimenetluses tehtud otsus ja saata asi uueks arutamiseks tagasi apellatsioonikohtu mõnele muule kolleegiumile, teise võimalusena tühistada apellatsioonikohtu otsus ja jätta jõusse esimese astme kohtu otsus, millega mõisteti teo toimepanija kuriteo toimepanemises süüdi, kuid vabastati kriminaalvastutusest. Nimetatud kohtutes menetletud tegu seisneb mootorsõiduki juhtimises ajal, mil isiku suhtes oli kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussanktsioon.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 teise lõigu alusel esitatud eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada kuritegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõtet ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 49 lõiget 3. Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub selgitada küsimust, kas liidu õigusega on

kooskõlas riigisisestel õigusnormidel, mis näevad ette võimaluse määrata ühe ja sama teo eest haldussanktsiooni või kriminaalkaristus, määramata kindlaks kriteeriume, mille alusel saaks hinnata, kas teo toimepanija tuleb vastutusele võtta halduskorras või kriminaalkorras.

Eelotsuse küsimused

1. Kas kuritegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõttega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ühe ja sama süüteo eest, mis seisneb mootorsõiduki juhtimises ajal, mil isiku suhtes on kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussunnimeede, ette vastutusele võtmise nii kriminaalkorras kui ka halduskorras, ilma et leiduks kriteeriume, mille alusel saaks vastutusele võtmise kahte liiki objektiivselt piiritleda?

2. Juhul kui Euroopa Liidu Kohus (edaspidi „Euroopa Kohus“) vastab esimesele küsimusele eitavalt: Millised pädevused on liikmesriigi kohtul, et tagada Euroopa Liidu õiguspõhimõtete tõhus kohaldamine?

3. Kas süüteo eest, mis seisneb mootorsõiduki juhtimises ajal, mil isiku suhtes on kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussunnimeede, määratud kuni kolmeaastane vangistus ja 200–1000 leevi (BGN) suurune rahaträhv on proportsionaalne karistus Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 49 lõike 3 tähenduses?

Euroopa Liidu õigusnormid ja kohtupraktika

Euroopa Liidu leping: artikli 6 lõige 3

Euroopa Liidu toimimise leping: artikkel 90 ja artikli 91 lõike 1 punkt c

Euroopa Liidu põhiõiguste harta: artikkel 49

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (uuestisõnastamine) (ELT 2006, L 403, lk 18): artikli 11 lõige 2

Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon: artikli 5 lõige 1

Euroopa Kohtu 3. mai 2007. aasta otsus *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, EU:C:2007:261, punktid 49 ja 50 ning seal viidatud kohtupraktika)

Euroopa Kohtu 12. veebruari 2019. aasta otsus *TC* (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, punktid 59 ja 60 ning seal viidatud kohtupraktika)

Euroopa Kohtu 16. juuli 2015. aasta otsus *Chmielewski* (C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika)

Euroopa Kohtu 12. juuli 2018. aasta määrus Pinzaru ja Cirstinoiu (C-707/17, ei avaldata, EU:C:2018:574, punkt 26)

Liikmesriigi õigusnormid

Karistusseadustik (Nakazatelen kodeks): artikli 9 lõige 2, artiklid 78a ja 343c.

Kriminaalmenetluse seadustik (Nakazatelno-protsesualen kodeks): artikli 301 lõige 1, artikli 305 lõige 6, artiklid 375–380.

Liiklusseadus (Zakon za dvizhenieto po patishtata): artiklid 150, 150a, 151a, 171, 177.

Tervishoiuministri 11. mai 2011. aasta määrus nr 3, millega kehtestatakse nõuded mootorsõidukijuhtide füüsilisele sobivusele ja eri kategooriate mootorsõidukite juhtide füüsilise sobivuse tuvastamiseks ette nähtud tervisekontrolli tegemise kord (Naredba N° 3 ot 11.5.2011 za iziskvaniata za fizicheska godnost kam vodachite na motorni prevozni sredstva i reda za izvarshvane na meditsinskite pregledi za ustanovyavane na fizicheskata godnost za vodachite ot razlichnite kategorii)

Haridus-, noorsoo- ja teadusministri 29. augusti 2011. aasta määrus nr 3, mis reguleerib loa andmist mootorsõiduki juhtimise õigust taotlevate isikute eksamineerimiseks (Naredba N° 3 ot 29.08.2011 za pridobivane na pravosposobnost za provezhdane na izpiti na kandidatite za vodachi na motorni prevozni sredstva)

Transpordi- ja sideministri 16. aprilli 2004. aasta määrus nr 38, mis reguleerib mootorsõiduki juhtimise õigust taotlevate isikute eksamineerimise tingimusi ja korda ning kinnituseksamite läbiviimise korda (Naredba N° 38 ot 16.04.2004 za usloviata i reda za provezhdaneto na izpitite na kandidati za pridobivane na pravosposobnost za upravlenie na motorno prevozno sredstvo i reda za provezhdane na proverohnite izpiti)

Transpordiministri ning haridus- ja teadusministri 26. juuli 1999. aasta määrus nr 31, millega kehtestatakse mootorsõiduki juhtimise õiguse andmise nõuded, tingimused ja kord (Naredba N° 31 ot 26.07.1999 za iziskvaniata, usloviata i reda za pridobivane na pravosposobnost za upravlenie na motorno prevozno sredstvo)

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Süüdistataval on mootorsõiduki juhtimise õigus ja talle on väljastatud juhiluba. Siseministeeriumi (Ministerstvo na vatreshnite raboti) piirkondliku talituse juhataja (Oblasten direktor) 9. mai 2018. aasta korraldusega kohaldati tema suhtes juhtimisõiguse peatamises ja juhiloa äravõtmises seisnevat haldussunnimeedet, kuna ta oli jätnud tasumata liiklusseaduse rikkumise eest haldussanktsioonina määratud rahatrahvid. Juhtimisõigus peatati seniks, kuni määratud rahatrahvid on

tasutud. 23. augustil 2018 toimunud politseikontrolli käigus peeti süüdistatav kinni, kuna ta juhtis Blagoevgradi tiheda liiklusega tänaval mootorsõidukit, mille tuled ei põlenud. Politseiametnikud tuvastasid, et tema juhtimisõigus oli peatatud. Sellele tuginedes tehti tema suhtes otsus, millega tuvastati väärteo toimepanemine.

- 2 Blagoevgradi rajooniprokuratuuri (Rayonna prokuratura Blagoevgrad) prokuröri korraldusel alustati süüdistatava suhtes 19. märtsil 2019 kriminaalmenetlust, kuna süüdistatav oli 23. augustil 2018, mil tema suhtes oli kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussunnimeede, juhtinud mootorsõidukit – seega pannud toime teo, mille prokurör kvalifitseeris kuriteoks vastavalt karistusseadustiku (Nakazatelen kodeks, edaspidi „NK“) artikli 343c lõikele 3 koosmõjus lõikega 1. Viidatud sätte kohaselt määratakse isikule, kes juhib mootorsõidukit ajal, mil tema suhtes on kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussunnimeede, kuni kolmeaastane vangistus ja rahaträhv summas 200–1000 leevi (BGN). Ülekuulamisel tunnistas süüdistatav teo toimepanemist ja avaldas, et tema töö on seotud mootorsõiduki juhtimisega, et tema sissetulek väheneb, kuna ta ei saa juhtimisõiguse peatamise tõttu töötada, ja et ta juhtis teo toimepanemise päeval sõidukit eesmärgil osta hädavajalikke ravimeid oma raskelt haigele vennale.
- 3 Esimese astme kohtu menetluses lähtus Rayonen sad Blagoevgrad (Blagoevgradi rajoonikohus) sellest, et süüdistatav pani toime kuriteo, kuna ta juhtis mootorsõidukit tiheda liiklusega tänaval ja käitus seejuures mõtlematult ning ei järginud liiklusreegleid. Samal ajal vabastas kohus isiku NK artikli 78a lõike 1 alusel kriminaalvastutusest, kuna viidatud sätte kohaselt on teo eest ette nähtud kuni kolmeaastane vangistus ja süüdistatavat ei ole varasemal ajal süüdi mõistetud ega kriminaalvastutusest vabastatud. Tuginedes viidatud sättele, mis näeb ette rahaträhvi summas 1000–5000 leevi (BGN), määrati süüdistatavale rahaträhv summas 1000 leevi (BGN).
- 4 Apellatsioonimenetluses tühistas Okrazhen sad Blagoevgrad (Blagoevgradi regionaalne kohus) rajoonikohtu otsuse, mõistis süüdistatava õigeks ja leidis, et tema tegu ei ole kuritegu, kuna see on ühiskonnaohtlik vaid ebaolulisel määral, mistõttu tuleb see kvalifitseerida väärteoks. Sellele tuginedes määras kohus isikule Zakon za dvizhenieto po patishtata (liiklusseadus, edaspidi „ZDvP“) artikli 177 lõike 1 punkti 2 alusel rahaträhvi summas 300 leevi (BGN). Viidatud säte näeb ette, et isikule, kes juhib mootorsõidukit, kuigi tema juhtimisõigus on peatatud, määratakse rahaträhv summas 100–300 leevi (BGN). Apellatsioonikohus leidis, et kuigi süüdistatavat on ZDvP alusel väärtegude toimepanemise eest korduvalt karistatud, on menetluse esemeks olev tegu ühiskonnaohtlik vaid ebaolulisel määral, kuna süüdistatavat ei ole kuritegude toimepanemise eest süüdi mõistetud ega karistatud ning talle ei ole määratud haldussanktsioone teo eest, mis seisneb mootorsõiduki juhtimises ajal, mil juhtimisõigus on ära võetud või peatatud. Kõnealune kohus võttis arvesse ka seda, et süüdistatav tunnistas teo toimepanemist kirjeldatud asjaoludel, kahetses tegu ja põhjendas sõiduki juhtimist vajadusega osta ravimeid oma haigele vennale.

- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetlus algatati Sofia apellatsiooniprokuratuuri (Apelativna prokuratura Sofia) apellatsiooniprokuröri (Apelativen prokurör) taotluse alusel, millega paluti tühistada Okrazhen sad Blagoevgradi (Blagoevgradi regionaalne kohus) otsus ja saata asi uueks arutamiseks tagasi sama kohtu mõnele muule kolleegiumile. Teise võimalusena palub apellatsiooniprokurör tühistada apellatsioonikohtu otsus ja jätta Rayonen sad Blagoevgradi (Blagoevgradi rajoonikohus) otsus muutmata.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 6 Apellatsiooniprokuröri hinnangul kohaldas Okrazhen sad Blagoevgrad (Blagoevgradi regionaalne kohus) väärtalt materiaalõigusnorme, leides, et menetluse esemeks olev tegu on ühiskonnaohtlik vaid ebaolulisel määral. Apellatsiooniprokurör leiab, et NK artikli 9 lõike 2 – mis näeb ette, et seaduses sätestatud kuriteokoosseisule formaalselt vastavat tegu, mis oma vähetähtsuse tõttu ei ole ühiskonnaohtlik või on ühiskonnaohtlik ilmselgelt vaid ebaolulisel määral, ei kvalifitseerita kuriteoks – kohaldamise tingimused ei ole täidetud, kuna süüdistatavat on ZDvP rikkumise eest korduvalt karistatud. Süüdistatava tegu vastas NK artikli 343c lõikes 3 koosmõjus lõikega 1 sätestatud kuriteokoosseisule ja selle kuriteo puhul ei ole nõutav ohu tegelik realiseerumine üldsuse jaoks.
- 7 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei esita süüdistatava argumente.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 8 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et liikmesriikidel on direktiivi 2006/126 alusel õigus võtta vastu riigisiseseid karistusõigus- ja korrakaitsealaseid õigusakte, mis näevad ette karistus- või haldusõiguslikke meetmeid seoses mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise või tühistamisega.
- 9 Kohus märgib, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on liikmesriigid juhul, kui liidu õigusnorme ei ole nende õigusnormidega kehtestatud korras ette nähtud tingimuste eiramise korral kohaldatavate karistuste valdkonnas ühtlustatud, pädevad valima karistused, mida nad peavad asjakohasteks. Siiski on nad kohustatud nimetatud pädevust teostama liidu õigust ja selle aluspõhimõtteid ning seega proportsionaalsuse põhimõtet järgides (Euroopa Kohtu 16. juuli 2015. aasta otsus Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika ning Euroopa Kohtu 12. juuli 2018. aasta määrus Pinzaru ja Cirstinoiu, C-707/17, ei avaldata, EU:C:2018:574, punkt 26). Riigisiseste õigusnormide kohaselt lubatud karistusmeetmed ei või eelkõige minna kaugemale sellest, mis on asjaomase õigusnormiga seatud legitiimsete eesmärkide saavutamiseks vajalik.
- 10 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et käesolev kohtuvaidlus puudutab liidu õiguse kohaldamist ühise transpordipoliitika ja eelkõige liiklusohutuse suurendamise meetmete valdkonnas. Kohus leiab, et Bulgaaria kohus võib

käesoleval juhul niivõrd, kuivõrd ta kohaldab liidu õigust, viidata harta artiklile 49, kuna harta artikli 51 kohaselt on harta põhikohtuasjas kohaldatav.

- 11 Direktiivi 2006/126 ülevõtmiseks riigisisesele õigusesse tegi Bulgaaria seadusandja muudatusi ZDvP-s ning eespool viidatud 11. mai 2011. aasta määruses nr 3 (Naredba nr 3), 29. augusti 2011. aasta määruses nr 3 (Naredba nr 3) ja 26. juuli 1999. aasta määruses nr 31 (Naredba nr 31). Teisalt olid õigusnormid, mis käsitlesid sanktsioone mootorsõiduki juhtimise eest ilma juhtimisõigusega, st ilma nõuetekohaselt väljastatud ja kehtiva juhiloata, olemas juba enne direktiivi vastuvõtmist. 1995. aastal võeti nimelt vastu NK artikli 343c lõigetes 1 ja 2 sätestatud kuriteokoosseisud, ZDvP artikli 177 lõikes 1 sätestatud väärteokoosseisud eksisteerisid juba alates selle seaduse väljakuulutamisest 1999. aastal.
- 12 Aastal 2016 lisati uus kuriteokoosseis, nimelt NK artikli 343c lõikes 3 sätestatud kuriteokoosseis, millega muutus kriminaalkorras karistatavaks mootorsõiduki juhtimine ajal, mil isiku suhtes on kohaldatav juhtimisõiguse peatamises seisnev haldussunnimeede. Sellega täielikult identne väärteokoosseis sisaldub aga ZDvP artikli 177 lõike 1 punktis 2 juba alates selle seaduse väljakuulutamisest 1999. aastal.
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et enne 2016. aastal toimunud kõnealuse uue kuriteokoosseisu lisamist NK artikli 343c lõikesse 3 nähtus NK artikli 343c lõigete 1 ja 2 kuriteokoosseisudest selgelt ja üheti mõistetavalt, et karistusõigusnormid ja väärtegusid reguleerivad õigusnormid on üksteise suhtes subsidiaarsed. NK artikli 343c lõike 1 kohaselt on ette nähtud karistus isikule, kes juhib mootorsõidukit ajal, mil temalt on juhtimisõigus ära võetud, kui isikule on sama teo eest määratud karistus väärteomenetluses. NK artikli 343c lõike 2 kohaselt määratakse karistus isikule, kes paneb sellise teo toime ühe aasta jooksul arvates ajast, mil ta on mootorsõiduki juhtimisõigusega juhtimise eest vastutusele võetud väärteo korras. Järelikult on NK artikli 343c lõigetes 1 ja 2 sätestatud kuriteokoosseisude puhul kriminaalkorras ja halduskorras vastutusele võtmine teineteisest selgelt piiritletud, kuna nimetatud kuriteokoosseisude eest saab süüdistust esitada ainult juhul, kui sama teo eest on eelnevalt määratud haldussanktsioon. Seega on mõlemal juhul kriminaalkorras vastutusele võtmine halduskorras vastutusele võtmise suhtes subsidiaarne.
- 14 Vastupidi sellele ei nõua NK artikli 343c lõike 3 uus kuriteokoosseis, et enne kriminaalvastutuse kohaldamist peab olema määratud haldussanktsioon. Sellises olukorras puuduvad objektiivsed kriteeriumid, et piiritleda NK artikli 343c lõikes 3 sätestatud kuriteokoosseisu juba olemasolevast ja täielikult identsest väärteokoosseisust ZDvP artikli 177 lõike 1 punktis 2. Erinevused viidatud kuriteokoosseisu ja väärteokoosseisu vahel seisnevad asjaomastes ette nähtud karistustes ja (kriminaalmenetluse või väärteomenetluse suhtes kehtivates) menetlusnormides nende karistuste määramiseks, mitte aga objektiivsetes koosseisutunnustes.

- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et seadusandja ei ole esitanud konkreetseid põhjendusi selle kohta, miks muutub mootorsõiduki juhtimine ajal, mil juhtimisõigus on peatatud, kuriteoks. NK muutmise ja täiendamise seaduse esimene eelnõu ei näinud NK artikli 343c muutmist ega täiendamist tõepoolest ette. Ettepaneku lisada viidatud sättesse uus lõige – lõige 3 – tegid kaks parlamendisaadikut alles pärast seaduseelnõu vastuvõtmist esimesel lugemisel. Saadikud põhjendasid ettepanekut lausega, millest nähtub, et nad pidasid pakutud uut teokoosseisu NK artikli 343c lõigetes 1 ja 2 sätestatud teokoosseisudega identseks. NK artiklisse 343c uue lõike 3 lisamise põhjusi ei arutatud õiguskomisjonis ega seaduseelnõu esimese ja teise lugemise käigus parlamendis (Plenum des Narodno sabranie) tekkinud debattidel.
- 16 Õigusaktide seaduse (Zakon za normativnite aktove, edaspidi „ZNA“) artikli 11 lõike 3 kohaselt toimub õigusaktide kehtetuks tunnistamine, muutmine või täiendamine sõnaselge sätte lisamise kaudu uude, muudetud või täiendatud õigusakti. Pärast 2016. aastal toimunud artikli 343c täiendamist uue lõikega 3 ei tunnistatud ZDvP artikli 177 lõike 1 punktis 2 sätestatud väärteokoosseisu sõnaselgelt kehtetuks, kuigi seadusandjal oli selleks võimalus, kui 2018. aastal tehti artiklis 177 teisi muudatusi. Nimetatud väärteokoosseis jäi siiski kehtima muutmata kujul.
- 17 Bulgaaria õiguskirjanduses ja kohtupraktikas lähtutakse üksmeelselt sellest, et väärteo korras ja kriminaalkorras vastutusele võtmise põhimõttelisel piiritlemisel võetakse aluseks teo ühiskonnaohtlikkuse määr. Seadusandja ei näinud siiski ette täiendavaid objektiivseid asjaolusid, mis tooksid kaasa nimetatud teo suurema ühiskonnaohtlikkuse ja nõuaksid selle kvalifitseerimist kuriteoks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab sellele, et mootorsõiduki juhtimine ajal, mil juhtimisõigus on peatatud, on vähem ühiskonnaohtlik kui mootorsõiduki juhtimine isiku poolt, kelle suhtes on juba kohaldatud juhtimisõiguse äravõtmise meetet ja kellele on selle teo eest määratud haldussanktsioon.
- 18 Kuna puuduvad objektiivsed kriteeriumid, mille põhjal saaks kindlaks teha, kas tegu on kuritegu või väärtegu, siis jääb hinnangu andmine lõpuks täielikult haldusasutuse kaalutluspädevusse, kes saab määrata rahaträhvi kujul haldussanktsiooni või siis paluda prokuratuuril algatada toime pandud kuriteo tõttu kriminaalmenetlus. Sellises olukorras toob NK artikli 343c lõike 3 kuriteokoosseisu ja ZDvP artikli 177 lõike 1 punkti 2 väärteokoosseisu paralleelne kohaldamine kaasa selle, et isikuid koheldakse ühe ja sama teo puhul erinevalt, kuna neile võidakse määrata erineva raskusega karistusi: kuriteost lähtumise korral kuni kolmeaastane vangistus ja rahaträhv summas 200–1000 leevi (BGN), väärteost lähtumise korral rahaträhv summas 100–300 leevi (BGN).
- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et samalaadsete olukordade erinev kohtlemine rikub kodanike võrdse kohtlemise põhimõtet, mis on sätestatud Bulgaaria Vabariigi põhiseaduse (Konstitutsia na Republika Bulgaria) artiklis 6. See, et teo tagajärjed ei ole kodanikele ettenähtavad, on vastuolus liidu õiguse aluspõhimõtetega ning õiguskindluse põhimõtte ja õiguspärase ootuse

põhimõttega. Peale selle rikub seaduses puuduv vastavus teo ühiskonnaohtlikkuse ja kuriteokkoosseisu vahel harta artiklit 49, mis sisaldab kuritegude ja karistuste seaduses sätestatuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, kuna samadel asjaoludel võib tegu olla nii kuritegu kui ka väärtegu, mis toob kaasa mittevastavuse teo raskusastme ja ettenähtud karistuse raskusastme vahel.

- 20 Seetõttu on Bulgaaria kohtute praktika osas, mis käsitleb mootorsõiduki juhtimist ajal, mil isiku suhtes on kohaldatav juhtimisõiguse äravõtmises seisnev haldussunnimeede, ebaühtlane. Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab konkreetseid näited nii kohtuotsuste kohta, kus on lähtutud prokuröri seisukohast, et tegu tuleb kvalifitseerida kuriteoks, kui ka kohtuotsuste kohta, kus kohtud on pidanud tegu väärteoks ja mõistnud süüdistatavad neile süüks pandud teo toimepanemises õigeks. Nimetatakse ka juhtumeid, kus prokuratuur on kriminaalmenetluse lõpetanud ja määranud isikule haldussanktsiooni.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab ka Euroopa Kohtu praktikale. Kohus märgib, et vastavalt 3. mai 2007. aasta kohtuotsusele *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, EU:C:2007:261, punktid 49 ja 50) nõuab kuritegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõte, et seadus peab selgelt määratlema kuriteod ja nende eest määratavad karistused. See tingimus on täidetud, kui puudutatud isik saab asjaomase sätte sõnastuse ja vajaduse korral kohtute poolt sellele antud tõlgenduse põhjal aru, millised teod või tegevused toovad kaasa kriminaalvastutuse. Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab ka 12. veebruari 2019. aasta kohtuotsusele *TC* (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, punktid 59 ja 60), mille kohaselt peab vabadust piirava meetme kohaldamiseks olema seaduslik alus, mis peab vastama selguse, ettenähtavuse ja kättesaadavuse nõuetele, et vältida omavoli ohtu.
- 22 Peale selle viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Inimõiguste Kohtu 2010. aasta otsusele *Medvedyev vs. Prantsusmaa*, milles on märgitud, et seaduses sätestatuse kriteerium nõuab, et „kõik seadused oleksid piisavalt selgesti määratletud, et vältida omavoli ohtu ja võimaldada kodanikel – vajaduse korral pärast eksperdilt nõu küsimist – näha kohtuasja asjaolusid arvestades mõistlikus ulatuses ette teatava teo tagajärgi“.